

Khibrad Khabiir ku Noqday : Zahir iyo Lena oo ka hadlayo ku noolaanshaha tuulada

Akhri waraysigeena Zahir iyo Lena, maadaama ay nala wadaagayaan khibradooda dib-u-dejinta magaalada suuq-tuuleed soo dhawayn leh.

Maadaama ay hadda ku noolaayeen Ingiriiska in ka badan laba sano, Zahir iyo Lena ayaa nala yeeshay waraysi ay nooga waramayaan sida qoyskoodu u degeen bulsho tuulada ah, halkaa oo ay hadda u arkaan gurigooda. Waxay nagala hadleen waayo-aragnimadooda ay kaga soo tageen Suuriya, dhibaataada ay kala kulmeen dib-u-dhiska noloshooda Urdun, iyo naxdinta ay la yimaadeen Ingriiska. Dib-u-dejidooda waxay qaadatay waqtii waxaana sii adkeeyay ku xiritaankii ugu horreeyay ee Covid-19 oo dhaqan galay wax yar ka dib imaatinkooda. Si kastaba ha noqotee, iyagoo taageero ka helayo koox Iskaashatada Bulshada, waxayna sameeyeen horumar nolosha ah, waxayna hadda rajeynayaan inay ka caawiyaan kooxda inay soo dhaweeyaan qoys labaad.

Hoos ka akhri waraysigeena si aad u ogaato wax badan!

Maxay ahaayeen duruufaha aad kaga soo tagtay Suuriya?

Zahir: Sababtu waxay ahayd dagaal. Si degdeg ah ayaan qoyskeena ula soo tagnay, oo ay ku jiraan walaashay, ninkeeda, Lena hooyadeed iyo walaalkeed. Waxay la mid ahayd saddex qoys oo wada jir ah. Baabuur ayaan ku soo baxnay. Waxaa nalagu qasbay inaan baxno. Ilaah oo keliya ayaa garanaya sida aan dareenay. Ma qeexi karno dareenka. Ma anaan aqoon halka ay wax ku dambayn doonaan. Wuxaan Urdun ka naqaanay hal qof oo kaliya – oo ah ina walaalkay/walaashay.

Lena: Xaaladda dagaalka ayaa runtii ahayd mid aad u adag, waxaana la duqaynayay guryihii shacabka, sidaa darteed waxaa nalagu qasbay in aan qaxno. Waddo kala nooma furnayn. Wuxaan ka tagnay qoyskii iyo asxaabti oo kala aaday qaybo kala duwan oo ka mid ah Suuriya kuwaas oo ka ammaan badan.

Zahir: Markii aan ka soo tagnay xaafadda, ma jirin qof kale oo halkaas ku sugnaa sababtoo ah sida khatarta ah ee ahayd. Way fududayd in la tago sababtoo ah qof kasta oo kale ayaa horay u tegay.

Siday ahayd nolosha Urdun?

Zahir: Runtii way adkeyd markii ugu horreysay ee aan nimid. Wuxaan nahayn sida shisheeye. Way adkeyd in lala qabsado horraantii, laakiin waqtii ka dib way fiicnaatay, oo waxaan helnay inaan is barano dad badan. Dadka reer Urdun way noo fiicnaayeen. Dhibaatooyinka aan la kulannay marna ma ahayn kuwa nooga yimid xaga dadka reer Urdun. Waa nalagu soo dhaweyay halkaa. Laakiin waa dal yar, dhaqaaluhuna sidaas uma xoog badna. Way adag tahay in la helo shaqo – xitaa way ku adag tahay dadka reer Urdun.

Wuxaan ahay koronto yaqaan. Wuxaan ku guuldareystay inaan shaqeeyo laakiin iskay ayaan u shaqaynayay. Waxay ahayd mid lagu noolaan karo, laakiin ma ahayn xaalad wanaagsan. Ma jirin shaqo badan. Ma heli karin shaqo igu filan. Kaliya waxaan ku heli karay macaamiisha anigoo ku shaqeeyo sicir aad u hooseeya – waa inaan ku shaqeeyaa sicir ka jaban kuwa reer Urdun. Lacag kaash ah kaliya ayaan qaadan karay.

Markii aan gaarnay Urdun, waxaan si toos ah u tagnay xero qaxooti ah oo aan habeenkayagii ugu horreeyay ku jirnay. Kadib waxaan u safarnay guriga ina walaasheen ee ku yaallay Amman. Waxaan halkaas joognay hal usbuuc ka hor intaanan u guurin guriga qof kale oo qaraabo ah oo ku nool Karak. Kadib waxaan ku guuleysanay inaan helno meel aan ugu noolaan karno si madaxbannaan.

Lena: Dhaqamada iyo xeerarka Siiriya iyo Urdun runtii way kala duwan yihiin sidaa darteed waxay qaadatay waqtii dheer in aan la qabsanno.

Zahir: Markii Lena ay Suuriya joogtay, waxay la noolayd qoyska, laakiin markii ay Urdun tagtay, iyadu keligeed bay noolayd, taasina way adkeyd. Laakiin markaa kadib midba mar ayuu qoyskeedii ku soo biiray oo xaaladiina hagaagtay sababtoo ah waxay heshay noloshii ay la taqaanay.

Ilaa goormaad Urdun joogtay?

Zahir: Lix sano. Laga soo bilaabo sanadkii labaad ama saddexaad ee Urdun, waxaan dareennay inaan qayb ka nahay bulshada. Dadku aad bay inoogu fiicnaayeen. Urdun waxay inoo noqotay inay waddankeena. Way igu adkaatay inaan

ka soo baxo Urdun. Waxay u ekaatay sida inaan mar kale ka tagayo waddankayga. Fursad kale se nooma banaanayn. Wuxaan ku qasbanayn inaan ka tagno sababtoo ah ma anaan ku haysano mustaqbal halkaas. Bulshadu runtii way fiicnayd laakiin mustaqbal ma jirin. Gaar ahaan markii aan ka fikirnay carruurteena - maxaa yeelay kuma aysan haysan mustaqbal ama rajo Urdun sidaa darteed ma aanan joogi karin.

Sidee buu ahaa habraaca lagu imanayo UK ee dib-u-dejin?

Zahir: Saraakiisha UNHCR ee ku sugaran Urdun ayaa nagala soo xiriiray khadka taleefanka waxayna na weydiyeen haddii aan rabno inaan Aadno UK waxaana ku nidhi haa. Waxay ahayd inaad taleefanka oogu sheegto haa ama maya - waxaana ku nidhi haa. Ka dib waxaan marnay waraysiga. Wicitaanada taleefanka aniga ayaa la ila yeeshay.

Lena: Runtii ma aanan hubin go'aanka maxaa yeelay ugu dambeyntii waxaan qoyskeyga ku wada noolayn Urdun. Haddii aan u guuri lahayn UK, waxaan mar kale ku jiri lahaa xaalad la mid ah. Laakiin markii aan arrinta kala hadlay Zahir, wuu igu qanciyay.

Zahir: Sida iska cad, waxay ahayd mid adag. Qoyskayaga ballaadhan ayaa ka xumaaday in mar kale aan kala maqnaanayno, laakiin way nagu farxeen. Dhamaan dadka reer Suuriya ee ku nool Urdun waxay sugayaan fursad dib loogu dejin karo, waxayna ku farxaan xubin kasta oo qoyska ka mid ah oo fursadaas helay. Xaqiiqdii ma aysan ka fikireen, kaliya waxay dhihi lahaayeen haa. Way ka xumaan lahaayeen inay kala tagaan, laakiin waxay ku farxaan inay helaan fursadahan.

Carruurtu runtii way ku farxeen. Waxay ku waydiin su'aalo badan!

Wax badan ma ka taqaanay UK kahor inta aadan u soo guurin?

Zahir: Wuxaan fikrad guud ka haysannay wadamada Yurub, oo aan ka helnay wararka iyo wixii la mid ah. Mar aan ogaanay inaan u guurayno UK, waxaan bilaabay inaan waco saaxiibo iyo dad aan aqaanay oo dib loogu dejiyay UK si aan u weydiyo sida ay noloshu halkaas u egtahay. Dad badan ayaan ka aqaanay, sidaa darteed waxaan helay macluumaad badan.

Xannibaadda luqaddu waxay ahayd walaacayga ugu weyn. Aqoon la'aanta luqadda waxay kugu adkaysaa inaad saldhigato oo aan gaarno waxa aan dooneyno inaan gaarno.

Lena: Marka laga reebo ka tagista qoyska, waxay ahayd caqabadda luqadeed waxa aan inta badan ka walwalsanaa.

Sideed dareentay markii ugu horreysay ee aad timid UK?

Zahir: Sida iska cad, waxay ahayd mid igu cusub markaan nimid. Wuxaan dareemay wax yar oo aan caadi ahayn iyo si qalaadnimo. Laakiin maadaama bulshadii aan la kulanay ay aad u fiicnaayeen, waxay na siisay kalsooni yar oo ah in arrimuhu hagaagi doonaan.

Lena: La kulanka kooxdu waxay na siisay rajo waxayna naga galisay rajo.

Zahir: Runtii way adkeyd markii aan nimid maxaa yeelay Covid ayaa isla markiiba bilaabmay wax walbana way xirmeen. Sidoo kale, magaalada aan ku noolayn ma aysan ku noolayn dad carab ah ama qof leh asal ama dhaqan la mid ah keena, taas oo ka dhigtay mid aad u adag bilowgii. Xitaa waxaan ku fikirnay inaan ka guurno magaalada oo aan tagno meel kale. Laakiin kooxdu runtii waxay ahaayeen kuwo taageero iyo waxtar leh. Si buuxda ayay inoo taageereen waxayna nagula taliyeen inaan sugno inaan guurno ilaa xaaladda Covid ay degto. Sidan ayaan si dhab ah ugu ogaan karnaa haddii aan jeclaysanno aagga ama aanan jeclaysan. Aad ayaan ugu faraxsanahay inaan sugnay maxaa yeelay hadda runtii waan jecel nahay meesha aan ku nool nahay. Aad bay u fiican tahay, dadku aad bay u naxariis badan yihiin.

Lena: Bilowgii, waxay ahayd mid aad u adag. Wuxaan isweydiiyay sababta aan tan ugu sameeyay nafteyda – inaan ka fogaado qoyskeyga oo dhan. Laakiin ka dib waxaan xasuustay sababta aan tan u sameeyay markii ay carruurtaydu bilaabeen inay dugsiga aadaan, waxaan arkay sida heerka waxbarashada uu u wanaagsan yahay, iyo sida ay dugsiyadu u daryeeleen. Taageerada aadka u fiican ee kooxda ayaa iga dhigtay inaan dareemo xasilooni.

Sidee ayaad dareentay Ramadaanka iyo Ciiddaada Koowaad ee UK?

Lena: Bisha Ramadaan iyo Ciidda Koowaad runtii way adkaayeen. Ahaa lonely.

Zahir: Saacadaha la sooman yahay ayaa sidoo kale ahaa kuwo aad u dheer. Afurka soonka waxay ku dhawayd 10 galabnimo, saxuurta waxay ahayd qiyaastii 1 subaxnimo (saq dhexe). Masaajidna meeshii aan joognay kuma yaallin, sidaa

darteed waxaan isticmaalay app-ka telefoonkayga si aan ula socdo waqtiyada soonka.

Bisha Ramadaan ee labaad way ka roonayd. Inkasta oo aan hore u aqaanay dad badan oo ku nool UK, si fudud iskumaana arki karin ama ula maanan dabaaldegi karin iyaga maxaa yeelay kumaynan noolayn meel ii dhow. Sannadkii labaad, waxaan la kulmay dad badan oo ku nool magaaloooyinka ii dhow - oo baabuur ahaan ii jira nus saac ama wax ka mid ah. Wuxaan bilownay inaan midba midka kale ku casuumno si aan iskula afurno. Haddii aad ku sugar tahay Suuriya, Jordan, Masar ama dal kasta oo Carbeed, waxaa jira jawi ramadaan – mashxarad – oo bisha Ramadaan oo dhan ah. Xaqiqdii ma soo celin kartid jawigaas, waana u xiisnay jawigaa intaan joognay halkaan.

Sidee ayay kooxdoo kuu taageertay?

Zahir: Kooxdoo wax badan ayay naga caawisay. Waxay nooga caawiyeen inaan xallino dhibaatooyin badan oo aan la kulannay si ka dhakhso badan sidii aan awoodnay. Haddii aynaan kooxda haysan, ma aanan awoodin inaan sameyno inta badan waxyaabaha aan ku guuleysanay inaan sameyno. Taageeradoodu waxay ka dhigtaghii safarkayaga mid wanaagsan oo gaaban.

Lena: Sababtoo ah waxaan helnay waayo-aragnimo wanaagsan, taasina waa sababta aan uga qeybqaadaneyno codsiga labaad ee kooxda si aan u soo dhaweyno qoys kale oo qaxooti ah.

Sideed uga caawineysaa codsiga labaad?

Zahir: Wuxaan ku faraxsanahay inaan sameyno wax kasta oo aan awoodno si aan u caawino. Wuxaan rabnaa inaan ka caawino gaar ahaan bilowga maxaa yeelay saan lu ogaanay khibradeena bilowga wuxuu ahaa kan ugu adag. Taasi waxay ahayd markii aan dareemay kalnimada ugu badan, sidaa darteed waxaan isku dayi doonnaa inaan taas u fududeyno qoyska labaad.

Wuxaan xasuustaa in waxa ugu daran uu aniga ii ahaa gaari wadista. Markii ugu horreysay ee aan imid, waxaan haystay rukhsad gaari wadis ee caalami ah muddo sanad ah. Wuxaan ku dhibtooday tijaabada aragtida maxaa yeelay dhammaantood waxay ku qoran yihiin Ingiriisi. Ugu dambeyntii waxaan ku guuleystey inaan ka gudbo tijaabada aragtida, Jimcihi la soo dhaafay waxaan sidoo kale maray tijaabada camaliga ah! Waan ku faraxsannahay inaan ku caawinno si kasta oo aan awoodno.

Waa maxay sababta aad u malaynayso inay muhiim u tahay Damaanad-qaadka Bulshada (Community Sponsorship)?

Zahir: Haddii aan imaan lahayd UK oo aysan jirin lahayd kooxda, waxba ma aanan qabayn karayn. Wuxaan ku dhibanaan lahayn wax walba, sidaa darteed taasi waa sida ay muhiim u tahay in la helo kooxda. Wuxaan u maleynaynaa inay muhiim tahay in la helo qorshayaal loogu talagalay qaxootiga inay si nabad ah ugu safraan dalal kale.

Lena: Kooxdu waxay ahaayeen hagayaasheenna, waxayna naga caawiyeen inaan barano sida aan wax ugu qabsan karno si madaxbannaan.

Maxaad ugu jeceshahay magaalada aad ku nooshahay?

Zahir: Wuxaan halkaan joognaa laba sano hadda waxaan dareemeynaa inaan qayb ka nahay bulshada. Kama fikirayno inaan ka tagno!

Lena: Waxyaabaha aan aad u jeclahay ee ku saabsan magaalada ayaa ah in ay tahay aag aad u xasilloon oo dadka halkan ku nool ay yihii dad dhabitii daryeel leh. Hadda kadib, waxaan rabaa inaan si fiican u barto luqadda si aan wax badan ugu qaban karo bulshadeyda si madaxbanaan.

Zahir: Wuxaan jeelaan lahaa inaan mar kale awoodo inaan u shaqeeyo koronto yaqaan ahaan. canugayga ugu weyn wuxuu rabaa inuu barto injineernimada. Dhallinyaradu sidoo kale waxay rabaan inay tagaan jaamacadda, laakiin ma aysan go'aansan waxa ay doonayaan inay bartaan. Halkan carruurteennu waxaa u furan ikhtiyaarro.

Talo nooceee ah ayaad siin lahayd qoyska labaad ee ay soo dhawaynayaan kooxda Damaanad-qaadka Bulshada (Community Sponsorship)?

Zahir: Talada aan siin lahaa waa in ay bartaan luqadda. Inkasta oo ay tahay magaalo yar, haddana waa mid aad u ammaan ah. Dadku runtii way fiican yihii. Marka aan maqlo dadka ku nool magaalooyinka waaweyn, waxaan arki karaa inay jiraan faa'iidooyin sababtoo ah waxay la jiraan dad badan oo ka soo jeeda asal la mid ah, laakiin sidoo kale waxaa jira dhibaatooyin iyo xaalado badan oo ka jira magaalooyinka waaweyn. Waxaan dareemeynaa faa'iidooyinka ku noolaanshaha bulsho yar oo xasilloon.

Lena: Ha qaadan go'aan deg-deg ah oo aad uga guurayso halkan – qaado waqtii aad ku degto ka dibna go'aan gaar!

Waad mahadsan tiihin tahay Zahir iyo Lena!